

Onderwijsjurist Katinka Slump behandelt in de komende nummers in haar columns onder meer diverse uitspraken van de Geschillencommissie Passend Onderwijs

ALARMFASE 1

We noemen het ook wel 'wurgcontracten'... Afspraken in contracten die aan een leerling/ouder worden opgelegd. Soms in mailberichten vastgelegd, soms in een contract dat door alle partijen wordt ondertekend. Afspraken dat een leerling bepaald gedrag niet meer laat zien of dat bepaalde prestaties worden behaald. Alleen dan wordt de leerling op school toegelaten, mag hij in de klas blijven of mag hij meedoen met het eindexamen. Voor deze 'wurgcontracten' vraagt de scholierenorganisatie het LAKS deze maanden aandacht. Ook zij worden jaarlijks met tientallen contracten geconfronteerd waardoor leerlingen ten onrechte van deelname aan het eindexamen worden uitgesloten.

Deze contracten zijn ongeldig, ze hebben geen gevolgen en ze kunnen door scholen bij de rechter niet worden afdwongen. Immers voorwaarde voor een contract in ons land is dat beide partijen dat contract ook willen, dat zij het samen eens zijn. Als je een pistool tegen iemands hoofd zet om hem te laten tekenen, noemen we dat dwang. Als het contract de enige mogelijkheid is om toegang te krijgen tot (passend) onderwijs of een examen, noemen wij dat misbruik van omstandigheden. In al deze gevallen zijn er gebreken aan het 'contract' waardoor het niet geldt.

Bij scholen die tegen een leerling of ouders zeggen: 'We hebben immers afgesproken dat...', gaan mijn nekharen overeind staan. Alarmfase 1 zou je kunnen zeggen. Heel vaak gaat het om dictaten van bovenaf. Om een bijzondere regel, die in het leven is geroe-

pen voor die ene leerling of die ene groep van leerlingen. En vaak is er daarmee sprake van discriminatie.

'Niemand kan het recht op onderwijs worden ontzegd', zo begint artikel 2 van het Eerste Protocol van het Europese Verdrag van de Rechten van de Mens. Dat artikel geldt ook in ons land. Voor kinderen gelden daarbij bijzondere rechten en in onze eigen wetten beschermen wij minderjarigen tegen

'WURGCONTRACTEN: VAAK DICTATEN VAN BOVENAF'

hun eigen zwakheden. Zo zal een kinderarts nooit zeggen tegen een puber die zijn medicijnen niet meer slikt, dat hij hem niet meer wil behandelen. Zo heeft het meisje dat geen voorbehoedsmiddelen gebruikt en ongewenst zwanger raakt toegang tot alle zorg die zij nodig heeft.

Goed onderwijs is gericht op ondersteuning van leerlingen en motiveert hen tot leren. Leerlingen doen hun best als een docent in hen gelooft en zij op hem of haar kunnen vertrouwen. De basis van goed onderwijs is dan ook vertrouwen, niet wantrouwen. Als scholen afspraken willen afdwingen, laat je dan niet intimideren. Meld dat altijd bij de vertrouwensinspecteur van de Onderwijsinspectie. We moeten deze slechte gewoonte in het onderwijs uitbannen!